

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 8Csp/27/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122201923
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Jaselský
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8122201923.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom, JUDr. Jozefom Jaselským, v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C., proti žalovanému: 365.bank, a.s., Dvořákovo nábřežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpeného: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o vydanie bezdôvodného obohatenia 5.793,63 € a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka č. 2566504684, zo dňa 21.04.2015, je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 5.793,63 €, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.793,63 € od 12.03.2022 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka, č. 2566504684, zo dňa 21.04.2015, uvedená v časti (2) Zmluva o úvere, podmienky úveru a záverečné ustanovenia, bod 2.2., S poskytnutým úverom Lepšia splátka súvisia nasledujúce poplatky, v znení:

„1. upomienka po omeškaní splátky: 10,- €,
2. upomienka po omeškaní splátky: 25,- €.“
je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka, č. 2566504684, zo dňa 21.04.2015, v časti (2), Zmluva o úvere, podmienky úveru a záverečné ustanovenia, bod 2.17., v znení:

„Dlžník/Spoludlžník súhlasí, aby sa ich platby započítavali v nasledujúcom poradí: a) poplatky podľa ZoU, b) úrok z omeškania, c) zmluvný úrok z úveru, d) splátka istiny úveru, pričom platí, že v prípade viacerých pohľadávok Banky voči Dlžníkovi/Spoludlžníkovi sa platby Dlžníka/Spoludlžníka započítavajú najskôr na pohľadávky skôr splatné.“
je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

Žalobkyňa sa svojou žalobou doručenu súdu dňa 22.02.2022 domáhala určenia úveru za bezúročný a bez poplatkov, vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 5.793,63 € s príslušenstvom a tiež určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok.

1.1 Žalobkyňa svoju žalobu odôvodnila tým, že dňa 21.04.2015 uzatvorila so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 2566504684, v ktorej absentujú obligatórne náležitosti predpokladané ust. § 9 ods. 2 písm. a), f) a k) zák. č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľských úveroch (ďalej aj len „ZoSÚ“). Z tohto dôvodu považuje úver za bezúročný a bez poplatkov. Okrem toho je v zmluve nesprávne uvedená celková čiastka úveru v sume 31.518,07 €. Keďže úver mala zaplatiť v 108. mesačných splátkach vo výške 292,- €, celková čiastka predstavuje správne sumu vo výške 31.536,- € a teda nie je jej jasné, koľko mala za úver zaplatiť. Navyše má za to, že veriteľ pri uzatváraní zmluvy nekonal v súlade s § 7 ods. 1 ZoSÚ. Žalobkyňa mala v čase uzavretia predmetnej zmluvy uzavreté aj iné úvery so spoločnosťou Quatro a nebankovkami, ktoré boli vyplatené úverom zo dňa 09.03.2018, ktorý jej poskytol žalovaný. Bezdôvodné obohatenie žalovala vo výške rozdielu medzi časťou jej platby dňa 09.03.2018 vo výške 17.349,34 € a výškou úveru. O skutočnosti, že sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil sa dozvedela od občianskeho združenia. Čo sa týka objektívnej premiäčacej doby, navrhoval aplikovať 10-ročnú.

1.2 Žalobkyňa ďalej uviedla, že Zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v časti 2. Poplatky v bode 2.2 Zmluvy. V zmysle tohto ustanovenia sa mala zaviazat' na úhradu poplatkov za upomienky. Je neprijateľné, aby spotrebiteľ znášal akékoľvek výdavky žalovaného, ktoré mu môžu vzniknúť s vymáhaním pohľadávky, a ktoré si on sám určil pevnou sumou vopred. Výšku poplatkov za upomienky žalovaný žiadnym spôsobom neodôvodnil, a aj preto ich požadovanie od spotrebiteľa odporuje dobrým mravom.

1.4 Podľa žalobkyne Zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku aj v časti 2. bod 2.17. Predmetné zmluvné ustanovenie poskytuje žalovanému ako dodávateľovi úveru možnosť započítavať jej platby na iný účel, akým je splatenie istiny tohto úveru, a bez ohľadu na jej vôľu. Toto ustanovenie zmluvy zakladá nevyvážený vzťah medzi ňou a žalovaným, pokiaľ ide o započítavanie mojich platieb na predmetný úver, keďže umožňuje žalovanému postupovať v tomto smere nepredvídateľne a započítavanie jej platieb sa tak stáva pre ňu netransparentné. Uvedená zmluvná podmienka spôsobuje, v rozpore s požiadavkou dobrej viery, zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa a je teda v rozpore s generálnou klauzulou (§ 53 ods. 1 OZ).

Žalovaný vo svojom vyjadrení žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

2.1 Žalovaný uviedol, že počas trvania úverového vzťahu žalobkyňa nerozporovala žiadnu náležitosť Zmluvy a ani iné dohodnuté podmienky, taktiež nevyužila ani možnosť odstúpiť od zmluvy o úvere do štrnástich dní od jej uzavretia, nepodala reklamáciu alebo sťažnosť na príslušný orgán dohľadu. Žaloba sa javí ako špekulatívna a šikanózna, keďže podaná takmer 4 roky po splatení úveru, dôsledku čoho došlo k zániku peňažného záväzku žalobkyne s plnením. O nepoctivej motivácii žalobkyne svedčí aj skutočnosť, že sa nepokúsila odstrániť domnelé nedostatky Zmluvy napríklad uzavretím dodatku k nej ešte počas trvania úverového vzťahu.

2.2 Žalobkyňa špekulatívne tvrdí, že zmluva o úvere neobsahuje druh poskytnutého úveru, pričom označenie druhu úveru „lepšia splátka“ je zreteľné obsiahnuté v záhlaví Zmluvy. ZoSÚ neurčuje taxatívny výpočet druhov úverov. Dôvodová správa vo vzťahu k § 4 cit. zákona uvádza, že tento zákon nemá ambíciu definovať druhy spotrebiteľských úverov, pričom uvedená dôvodová správa len naznačuje niektoré základné typy. Veriteľ môže označiť druh úveru aj vlastnému komerčnému označením.

2.3 Výpočet celkovej čiastky úveru žalobkyňou je simplexný a v rozpore s výpočtom uvedeným v článku 2.1 Zmluvy. Navyše celková čiastka úveru, ktorú mala žalobkyňa zaplatiť, bola dohodnutá sume nižšej o 17,93 €, t.j. bola dojednaná v prospech žalobkyne. Žiadna ujma žalobkyne sa teda nestala a ani nehrozila. To napokon potvrdzuje aj žalobkyňa, ktorá poskytnutý úver splatila predčasne, pričom celkovo uhradila žalovanému sumu 25.793,63 € namiesto 31.518,07 €, keďže pri predčasnom splatení úveru zaplatí klient vždy menej, než ako bolo pôvodne dohodnuté.

2.4 K absencii doby trvania zmluvy uviedol, že bez ohľadu na skutočnosť, že doba trvania Zmluvy bola vymedzená v zmluve exaktne (počtom mesiacov), žalobkyňa sa mohla dopracovať k tomuto údaju aj sama. V Zmluve bol stanovený počet mesačných splátok, dátum prvej mesačnej úhrady a dátumu konečnej splatnosti úveru.

2.5 Z námietky žalobkyne nie je možné identifikovať, ktoré konkrétne predpoklady použité na výpočet RPMN v Zmluve údajne absentovali, keď základné parametre úveru boli explicitne uvedené v čl. 2.1 Zmluvy. Žalovaný poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 19.12.2019 vo veci sp.zn. C-290/19, RM c/a Home Credit Slovakia a.s., zmysle ktorého, ak veriteľ uvedie v zmluve o úvere presnú výšku RPMN, splnil si voči spotrebiteľovi svoju informačnú povinnosť podľa smernice číslo 2008/48/ES zo dňa 23.04.2008. V tejto súvislosti neobstojí odkaz na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 20.09.2018 vo veci sp.zn. C-448/17, ktoré vychádza s diametrálne odlišných skutkových okolností. V dotknutej zmluve o spotrebiteľskom úvere úplne absentovala výška RPMN.

2.6 Deklarovaný príjem žiadateľky a spolužiadateľky banka overila z externého nezávislého zdroja, pričom akceptovala príjem žiadateľky výške 380 € a spolu žiadateľky vo výške 380 €. V rámci posudzovania mala banka k dispozícii kompletne informácie o úverových záväzkoch žiadateľky a spolu žiadateľky zo spoločného registra bankových informácií. Žiadateľka aj spolu žiadateľka si uvádzali rodinný stav vydatá a 1 vyživované dieťa. Finančná analýza, platná v tom čase, bola vyhovujúca pre poskytnutie úveru vo výške 20.000,-€ na 9 rokov s mesačnou splátkou 292,- €. Žalobkyňa sa domnieva, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov aj pre hrubé porušenie povinnosti žalovaného posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať úver, pričom porušenie povinnosti malo údajne spočívať nezohľadnení úveru so spoločnosťou Quatro a inými nebankovkami. Žalobkyňa tak do istej miery nedôvodne prenáša dôkazné bremeno na žalovaného, tým keď má preukázať, že k takému porušeniu nedošlo. Sama žalobkyňa si pritom nesplnila základnú povinnosť a to preukázať svoje skutkové tvrdenia. Žalobkyňa navyše nemôže nútiť žalovaného, aby preukázal negatívnu skutočnosť, t.j. že neporušil svoju povinnosť. Za daných okolností mal žalovaný mal za to, že pri poskytovaní predmetného úveru postupoval v súlade s ustanovením § 7 ods. 1 ZoSÚ.

2.7 K zmluvnej podmienke upravenej v bode 2.2 Zmluvy žalovaný uviedol, že žalobkyňa nepreukázala, že by jej žalovaný zasielal upomienky za omeškanie splátok, k čomu ani neexistoval relevantný dôvod, keďže žalobkyňa bola po celú dobu trvania zmluvného vzťahu platobne disciplinovaná. Okrem toho poplatkov za vystavenie upomienky (resp. za vymáhanie úveru) je bankovej praxi bežne účtovaní poplatkov. Má predovšetkým preventívnu funkciu, ktorá má odrádzať od porušovania dohodnutých povinností. Poplatky súvisiace so spotrebiteľským úverom predstavujú bežné časť ceny úveru, na ktorú sa v súlade s § 53 ods. 1 i.f. Občianskeho zákonníka nevzťahuje súdny prieskum jeho primeranosti.

2.8 K zmluvnej podmienke uvedenej v bode 2.17 Zmluvy uviedol že toto ustanovenie bolo so spotrebiteľom dojednané individuálne, a preto nemôže byť určené ako neprijateľná zmluvná podmienka (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Žalobca si zvolil spôsob započítania zaškrtnutím políčka „ÁNO“ graficky znázornené ho pod týmto zmluvným ustanovením. Z dispozitívneho ustanovenia § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej aj len „OZ“) vyplýva, že zákonom všeobecne stanovený spôsob započítavania čiastkových plnení peňažného dlhu je dlžník oprávnený modifikovať („určiť inak“) podľa v vlastného uváženia.

2.9 Žiadne z napadnutých ustanovení nebolo voči žalobkyni uplatnené, a je teda vylúčené, aby došlo k akejkolvek ujme na právach žalobkyne. Okrem toho poukázal na to, že žalobkyňa žiadala o odklad splátok na šesť mesiacov, s čím žalovaný súhlasil dňa 01.12.2016. Uplatnené nároky považuje za nedôvodné a šikanózne.

2.10 Žalovaný taktiež vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku žalobkyne tak subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej dobe.

Žalovaný v podaní zo dňa 11.10.2022 vzniesol námietku nedostatku aktívnej legitímácie nakoľko spoludlžníčka nie je stranou v tomto spore.

Súd vykonal dokazovanie listinami (Zmluva o spotrebiteľskom úvere na čl. 4-5, výpis z úverového účtu na čl. 6-7, prehlásenie občianskeho združenia na čl. 8, žiadosť o úver na čl. 27-28, aktuálny stav úveru na čl. 16-18, žiadosť o zmenu úveru na čl. 20, oznámenie o odklade splátok na čl. 22, report zo Sociálnej poisťovne na čl. 32-33, výpis lustrácie z registra nebankových subjektov na čl. 30-36), ako aj ďalším spisovým materiálom, pričom zistil tento skutkový stav:

4.1 Žalobkyňa ako dlžníka a D. E. ako spoludlžníka uzatvorili so žalovaným dňa 21.04.2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere – lepšia splátka č. 2566504684, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 20.000,- € s uvedením fixnej úrokovej sadzby vo výške 10,90 % ročne, výšky mesačnej splátky v sume 292,- €. Dátumu splatnosti prvej splátky bol dňa 25.05.2015, dátum splatnosti každej ďalšej splátky bol vždy k 25. dňu mesiaca, a dátum konečnej splatnosti úveru bol dňa 25.04.2024. Počet mesačných splátok činil 108, RPMN bola uvedená vo výške 11,50 %, pričom priemerná hodnota RPMN na trhu pre obdobné úvery činila v tom čase 11,58 %. Odplata za poskytnutie úveru bola vo výške 10,90 % ročne, pričom najvyššia prípustná hodnota odplaty predstavovala 23,16 % ročne. Celková čiastka, ktorú mali dlžníci zaplatiť činila 31.518,07 €.

4.2 Z výpisu z úverového účtu súd zistil, že táto uhradila sumu v celkovej výške 25.793,63 €, pričom dňa 09.03.2018 poukázala žalovanému sumu vo výške 17.349,39 €.

4.3 Zo Žiadosti o úver súd zistil, že žalobkyňa v nej uviedla výšku čistého príjmu v sume 380 €, rodinný stav vydatá a jedno vyživované dieťa.

4.4 Z úverového registra vyplýva, že žalobkyni boli spoločnosťou Home Credit Slovakia a.s. poskytnuté štyri spotrebné úvery v rokoch 2013 a 2014 so zostatkami v čase uzavretia Zmluvy vo výške 835 €, 1.530 €, 2.030 € a 325 €. Uvedené vyplýva aj zo žiadosti o úver.

Zistený skutkový stav takto právne posúdil:

Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb., Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj len „zákon o spotrebiteľských úveroch“ resp. „ZoSÚ“) v znení účinnom v rozhodnom čase, Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 7 ods. 1 Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 15 písm. b) ZoSÚ, Veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretné a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

Podľa § 7 ods. 16 písm. b) ZoSÚ, Vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ, Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej aj len ako „OZ“),

Podľa § 53 ods. 1 OZ, Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ, Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 až 3 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. V pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 451 ods. 1, 2 OZ, Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 OZ, Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 563 OZ, Ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadala.

Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ, Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Na základe vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že medzi stranami sporu vznikol záväzkový vzťah vo forme zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluvný vzťah strán sporu, založený na základe vyššie uvedenej úverovej zmluvy, spadá pod úpravu zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy vyplýva, že každá zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka povinne obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 9 ZoSÚ. O aké náležitosti ide a či ich zmluva obsahuje je pritom potrebné a možné posudzovať výlučne podľa právnej úpravy účinnej v čase jej uzavretia. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonnom ustanovení síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver pri ktorého dojednaní neboli tieto náležitosti splnené je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, pričom na taký záver stačí v zmysle § 11 ods.1 písm. b) Zákona absencia čo i len jednej z tam uvedených náležitostí. Súd teda preskúmal predmetnú úverovú zmluvu, či táto vyhovuje náležitostiam tak ako ich určuje zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z..

Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Cdo/183/2020, zo dňa 24.02.2021 z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) [v tomto prípade písm. k)] zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov nevyplýva, že by jednou z náležitostí spotrebiteľskej úverovej zmluvy bol konkrétny matematický výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov alebo predpoklady pre jej výpočet. Zákon nepožaduje ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Takúto požiadavku pritom nie je možné vyvodiť gramatickým (jazykovým) ani teleologickým (účelovým) výkladom daného zákonného ustanovenia. Z tohto dôvodu súd nepovažoval tvrdenie žalobkyne o absencii náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ za dôvodné.

Čo sa týka doby trvania zmluvy súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, ktorý v uznesení zo dňa 30.11.2021, sp. zn. 2Cdo/69/2020, uviedol, že predmetné ustanovenie (§ 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ) je potrebné interpretovať tak, že nie je nutné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala okrem doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru dokonca v podobe konkrétneho dátumu. Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona č. 129/2010 Z.z. hovorí o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej náležitosti (t. j. k dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a aj termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru) osobitne, ale len vyjadruje požiadavku na uvedenie „doby, či dĺžky trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere“ v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. c/ Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS. V posudzovanej veci je uvedený termín prvej splátky a poslednej splátky, z čoho možno vyvodiť záver aj o dobe trvania zmluvy.

V predmetnom prípade však absentuje uvedenie druhu spotrebiteľského úveru. Súd má za to, že firemné označenie „lepšia splátka“ nenapĺňa požiadavku stanovenú v ust. § 9 ods. 2 písm. a) ZoSÚ zvlášť ak sa poskytnutým úverom refinancovali iné úvery žalobkyne. V zmluve o úvere dostupná pôžička je taktiež nesprávne uvedená suma o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, čo možno hodnotiť minimálne ako zavádzanie spotrebiteľa, ktorý tak nemá jasnú predstavu o výške svojho

záväzku. Uvedené je potrebné chápať vo svetle absencie chýbajúcej zákonnej náležitosti, ktorú zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať.

Cieľom § 7 ako aj § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu ochorenie a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t. j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

Súd má za to, že žalovaný v konaní dostatočným spôsobom nepreukázal, že by naplnil podmienky zák. č. 129/2010 Z.z. v tom smere, že by bol s odbornou starostlivosťou skúmal schopnosti spotrebiteľa – žalobkyne a spoludlžníčky splácať spotrebiteľský úver v zmysle § 7 zák. č. 129/2010 Z.z.. Zo žiadnych dokumentov doručených súdu nevyplýva, že by žalovaná akýmkoľvek spôsobom skúmala, zisťovala, či overovala výdavky dlžníčok súvisiace najmä s ich bežnými životnými nákladmi. V § 11 ods. 2 vete druhej zákona č. 129/2010 Z.z. je pritom jasne uvedené, že povinnosťou veriteľa je zisťovať aj výdavky spotrebiteľa, pretože bez nich nie je možné objektívne posúdiť schopnosť klienta splácať úver. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je totiž kladený na pomer medzi jeho príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie, si má veriteľ zabezpečiť sám v spolupráci so žiadateľom o úver, ale je jeho povinnosťou takto získané informácie aj overovať a následne vyhodnotiť a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Zo žalovaným predložených dokladov vyplýva skutočnosť, že žalobkyňa v čase, keď jej bol poskytnutý tento refinančný úver, splácala ďalšie spotrebné úvery v celkovej zostatkovej výške 4.720 € s mesačnými splátkami v sume 188 €, pričom podľa údajov Sociálnej poisťovne mala príjem vo výške 380 €. Príjem spoludlžníčky činil taktiež 380 €. Za stavu, že príjem dlžníčok činil dokopy 760 € mesačne, pričom žalobkyňa mala v čase uzavretia Zmluvy vyživovaciu povinnosť voči jednému dieťaťu, má súd za to, že im nemal byť vôbec poskytnutý úver a teda žalobca nepostupoval s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalobkyň splácať úver, ktorý okrem toho značne prevyšoval zostatok refinancovaných úverov spoločnosti Home Credit Slovakia (4.720 €). Podľa opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 186/2013 Z.z. činilo životné minimum pre jednu plnoletú fyzickú osobu

sumu vo výške 198,09 € a pre nezaopatrené dieťa sumu vo výške 90,42 €. Suma životného minima pre žalobkyňu a jej dcéru tak činila spolu 288,51 €. Životné minimum spoludlžníčky, ktorá nežila so žalobkyňou v spoločnej domácnosti, bolo vo výške 198,09 €. Po odpočítaní súčtu životných miním (486,60 €) od súčtu príjmov dlžníčok (760,- €) tak výsledná suma (273,40 €) nepokrýva ani výšku splátky. Žalovaný teda mal správne vyhodnotiť bonitu dlžníčok tak, že nebudú schopné splácať uvedenú splátku.

Z vyššie uvedených dôvodov je potrebné konštatovať, že z dôvodu absencie zákonom požadovaných náležitostí s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ a pre hrubé porušenie povinností veriteľa skúmať s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať úver s poukazom na § 11 ods. 2 veta druhá ZoSÚ je predmetná zmluva bezúročná a bez poplatkov.

Z listinného dôkazu predloženého žalobkyňou súd zistil, že žalobkyňa platbou zo svojho účtu preplatila úver dňa 09.03.2018. Nebolo sporné, že žalobkyňa preplatila úver nad poskytnutú istinu v sume 20.000,- €. Súd teda dospel k záveru, že žalovaný sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil práve vo výške 5.793,63 €, pretože od žalobkyne prijal peňažné plnenie, na ktoré nemal nárok z dôvodu, že predmetná úverová zmluva, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou, sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov.

Z prisúdenej sumy súd priznal aj úroky z omeškania, na ktoré má žalobkyňa nárok podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa si uplatnila úroky z omeškania od 12.03.2022 (t.j. od druhého dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby žalovanému) a vo výške nepresahujúcej limit v zmysle citovaného nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Súd preto priznal úroky z omeškania tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

K vznesenej námietke premlčania zo strany žalovaného súd uvádza, že pri premlčaní práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, a to kratšia subjektívna (dvojiročná) a dlhšia objektívna (trojiročná alebo desaťročná). Tieto dve premlčacie doby začínajú plynúť, plynú a končia nezávisle od seba. Ak sa skončí plynutie čo aj len jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že veriteľovi ešte plynie druhá premlčacia doba. Počiatok subjektívnej premlčacej lehoty na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je viazaný na okamih získania subjektívnej vedomosti oprávneného o tom že k bezdôvodnému obohateniu došlo a kto sa na jeho úkor obohatil. Oba tieto predpoklady musia byť splnené súčasne a až týmto časovým okamihom dochádza k zrodu žalobného práva oprávneného. Objektívna premlčacia lehota začína plynúť odo dňa kedy k bezdôvodnému obohateniu došlo. V prípade absolútnej neplatnosti právneho úkonu je plnenie poskytované na jeho základe bezdôvodným obohatením, pričom premlčacia doba začína u dodávateľa plynúť momentom prijatia nezákonnej platby, o ktorej vedel, že ju získava na úkor spotrebiteľa ako bezdôvodné obohatenie.

Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby sa však vyžaduje skutočná (preukázaná), a nie len predpokladaná vedomosť. Zverejnením zákona o spotrebiteľských úveroch v Zbierke zákonov Slovenskej republiky sa uplatňuje len zásada, že neznalosť zákona neospravedlňuje, z toho však nemožno automaticky vyvodiť, že žalobkyňa si bola automaticky vedomá aj toho, že na základe tohto zákona sa považuje úver zo zmluvy uzavretej medzi ňou a žalovaným za bezúročný a bez poplatkov, a to najmä za situácie, ak je medzi stranami sporu táto skutočnosť sporná. Vo vzťahu k subjektívnej lehote sa žalobkyňa dozvedela o bezdôvodnom obohatení vo februári 2022, čo bolo preukázané prehlásením Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, pričom v konaní nebolo preukázané, že by toto tvrdenie nebolo pravdivé. Subjektívna dvojiročná premlčacia lehota by jej uplynula až v marci 2024. Žaloba bola podaná dňa 22.02.2022, teda v rámci subjektívnej dvojiročnej premlčacej doby. Čas, kedy spotrebiteľ plní je pritom významný na účely objektívnej premlčacej lehoty a nemožno ho bez ďalšieho spájať so začiatkom subjektívnej premlčacej lehoty len s poukazom na povinnosť poznať právo.

Vo vzťahu k objektívnej premlčacej lehote súd uvádza, že konanie žalovaného pri uzatváraní zmluvy, ktorý nerešpektoval ustanovenia zákona slúžiace na ochranu spotrebiteľa nemožno považovať za

súladne s dobrými mravmi. Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Podľa názoru súdu úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobkyne bol daný už od uzatvorenia Zmluvy, ktorej návrh koncipoval žalovaný a predložil ho na podpis žalobkyne, a teda bol daný aj v čase, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. Súd aplikoval desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu, ktorá začala plynúť v momente, keď suma celkových úhrad žalobkyne prekročila sumu poskytnutého úveru.

Platí, že členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 bod 1 Smernice rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky, ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú. Súdny dvor EÚ v rozhodnutí sp. zn. C-473/00 potvrdil, že uplynutie času v žiadnom prípade nemôže byť skutočnosťou, ktorá by mala znížiť alebo znemožniť ochranu práv spotrebiteľa pred nekalými obchodnými podmienkami podľa čl. 3 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS.

Ohľadom existencie naliehavého právneho záujmu na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky a aktívnej legitimácie žalobcu, súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.03.2019, sp.zn. 6 Cdo 27/2018, podľa ktorého žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c/ Civilného sporového poriadku. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Taktiež z rozhodnutia NS SR pod sp.zn. 6 Ndc 20/2016 z 23.1.2017 vyplýva, že právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí účinnosti CSP zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasl. CSP len s účinkami inter partes.

Súd zastáva názor, že poplatok za upomienku svojou výškou predstavuje neprímerané plnenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Predovšetkým nie je zrejmé dôvod jeho navýšenia v prípade druhej upomienky až o sumu 15,- €. Podľa názoru súdu poplatok v skutočnosti má za úlohu sankcionovať spotrebiteľa a teda slúži najmä záujmom dodávateľa. Dlžník by tak v prípade neuhrádzania svojho záväzku mohol byť sankcionovaný dvakrát a to jednak poplatkami za upomienky a jednak úrokom z omeškania. Navyše súd dodáva, že uvedený poplatok nebol medzi zmluvnými stranami dojednaný individuálne.

Súd taktiež skúmal, či zmluvná podmienka týkajúca sa započítania platieb je neprijateľná. Súdny dvor v bode 68 rozsudku C-415/11 uviedol: „Ako uviedla generálna advokátka v bode 71 svojich návrhov, pri otázke, či podmienka spôsobuje „značnú nerovnováhu“ v právach a povinnostiach strán vyplývajúcich zo zmluvy na škodu spotrebiteľa, treba predovšetkým zohľadniť právne predpisy uplatňované vo vnútroštátnom práve v prípade absencie dohody medzi zmluvnými stranami v tomto zmysle. Na základe takejto porovnávacej analýzy môže vnútroštátny súd posúdiť, či a prípadne do akej miery je právne postavenie spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy nevýhodnejšie než právne postavenie zakotvené v platnom vnútroštátnom práve. Okrem toho sa zdá, že na tieto účely je relevantné preskúmať právne postavenie uvedeného spotrebiteľa z hľadiska prostriedkov, ktoré má podľa vnútroštátnej právnej úpravy k dispozícii na zabránenie uplatňovaniu nekalých podmienok. Pokiaľ ide otázku, za akých okolností

dôjde k takejto nerovnováhe „napriek požiadavke dôvery“, treba konštatovať vzhľadom na šestnásť odôvodnenie a ako v podstate uviedla aj generálna advokátka v bode 74 svojich návrhov, že vnútroštátny súd má na tento účel preveriť, či predajca alebo dodávateľ, ktorí zaobchádzajú so spotrebiteľom čestne a rovnocenne, mohol rozumne očakávať, že by tento spotrebiteľ súhlasil s takouto podmienkou po individuálnom dojednaní.“ Podľa § 566 ods. OZ, pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak. Naproti tomu napadnuté zmluvné ustanovenie poskytuje žalovanej ako dodávateľovi úveru možnosť započítavať platby na iný účel, akým je splatenie istiny tohto úveru, a to bez ohľadu na vôľu dlžníka. Je teda nepochybné, že toto ustanovenie zmluvy zakladá nevyvážený vzťah medzi žalobkyňou a žalovanou a dochádza k zhoršeniu postavenia spotrebiteľa. Súd preto zmluvnú podmienku uvedenú v obchodných podmienkach článku 4 Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie – bod 4.6 v znení: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke Poštovej banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzobníka, (2) úrok z omeškania, (3) úrok z úveru, (4) splátka istiny úveru.“ vyhlásil za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd navyše dodáva, že predmetná zmluvná podmienka už bola v minulosti vyhlásená za neprijateľnú (viď rozsudok Okresného súdu Prešov z 09.12.2020, sp.zn. 29Csp/73/2020).

Súd sa nestotožnil ani s námietkou žalovaného o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie, nakoľko nebolo sporné že úver uhrádzala žalobkyňa a taktiež z ust. § 11 ods. 4 ZoSÚ, či § 298 Civilného sporového poriadku (ďalej aj len „CSP“) nevyplýva existencia procesného spoločenstva pri uplatňovaní spotrebiteľských práv. Teda aj v prípade, ak zmluvu uzavreli viacerí spotrebiteľia, nemusia sa nevyhnutne všetci domáhať svojich práv. V danom prípade sa spoludlžníčka ani nemohla domáhať vydania bezdôvodného obohatenia, keďže platby realizovala iba žalobkyňa. Určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky v tomto prípade pôsobí inter partes, t.j. medzi stranami tohto konania.

Súd zamietol návrh na vykonanie dokazovania výsluchom spoludlžníčky, nakoľko uvedený návrh bol podaný až po uplynutí lehoty sudcovskej koncentrácie a vykonanie uvedeného dôkazu by nebolo hospodárne, keďže by si vyžadovalo odročenie pojednávania. Nič nebránilo žalovanému podať takýto návrh už pri doručení vyjadrenia k žalobe.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobkyňa bola v konaní plne úspešná, preto neúspešnému žalovanému súd uložil povinnosť nahradiť úspešnej žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky

súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Ak povinná strana dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnená strana môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.